

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie
Wydział Nauk Medycznych

Program studiów I stopnia
dla kierunku

PIEŁĘGNIARSTWO

profil praktyczny

Nysa 2025 r.

Cykl kształcenia od roku akademickiego 2025-2026

Spis treści

I. Program studiów:

1. Ogólna charakterystyka prowadzonych studiów
2. Opis zakładanych efektów uczenia się
3. Harmonogram realizacji programu studiów
4. Opis modułów kształcenia wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów
5. Wykaz przedmiotów i form przewidzianych do realizacji w wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość
6. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia
7. Wymiar, zasady i formy odbywania praktyk zawodowych wraz z liczbą punktów ECTS
8. Zasady prowadzenia procesu dyplomowania
9. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów

II. Dodatkowe informacje dotyczące charakterystyki programu studiów

1. Związek kierunku studiów ze strategią rozwoju i misją uczelni
2. Koncepcja kształcenia i sylwetka absolwenta
3. Warunki prowadzenia studiów i realizacji kształcenia
  - a. Nauczyciele akademicki prowadzący kształcenie
  - b. Infrastruktura dydaktyczna

I. PROGRAM STUDIÓW

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PROWADZONYCH STUDIÓW

Nazwa kierunku studiów

pielęgniarstwo

Nazwy specjalności kształcenia

Poziom studiów

studia I stopnia

Profil kształcenia

praktyczny

Forma / formy studiów

studia stacjonarne

Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta

licencjat pielęgniarstwa

Liczba semestrów

6 semestrów

Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie

181 punktów ECTS

i) Ogólna liczba godzin przypadających na cały cykl kształcenia wynosi 4800 godzin, w tym 60 godzin wychowania fizycznego i w zakresie tego przedmiotu nie przypisuje się punktów ECTS

j) Kierunek pielęgniarstwo jest przyporządkowany do dyscypliny naukowej nauki medyczne

2. OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Kierunek studiów I stopnia - *pielęgniarstwo*, profil praktyczny, został przyporządkowany do następujących dyscyplin naukowych/artystycznych:

- dziedzina nauk medycznych

a) dyscyplina naukowa/artystyczna: nauki medyczne (udział liczby punktów ECTS: 181 pkt ECTS; 100%)

Dyscyplina wiodąca: **nauki medyczne**

Objaśnienia oznaczeń:

W – kategoria wiedzy

U – kategoria umiejętności

K – kategoria kompetencji społecznych

01, 02, 03 i kolejne – numer efektu kształcenia

**Efekty uczenia się
dla studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo
(obowiązują od roku akademickiego 2025/2026)**

Według standardu kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo zgodnie z Rozporządzeniem MN z dnia 10 października 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza, lekarza dentysty, farmaceuty, pielęgniarki, położnej, diagnosty laboratoryjnego, fizjoterapeuty i ratownika medycznego. (Dz.U. z dnia 15 października 2024r., poz. 1514);

Na podstawie art. 68 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668, z późn. zm.3);

SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

A. Nauki przedkliniczne – A

B. Nauki społeczne i humanizm w pielęgniarstwie – B

C. Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwiej – C

D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej – D

Efekty dodatkowe do realizacji w wybranych przedmiotach z grupy: A, B, C, D

E. Przedmioty dodatkowe – E

Formy zajęć:

Wykład - W

Ćwiczenia – ĆW

Seminaria – S

Praca własna studenta pod kierunkiem nauczyciela – PS

Zajęcia praktyczne – ZP

Praktyka zawodowa – PZ

A. NAUKI PRZEDKLINICZNE:

Anatomia A-A: (I – 40 W, 30 ĆW, 15 PS, II – 5 W, 15 ĆW, 15 PS)

Fizjologia A-F: (I – 40 W, 10 ĆW, 15 PS, II – 5 W, 10 ĆW, 15 PS)

Patologia A-P: (II - 25 W, 10 ĆW, 20 PS)

Genetyka A-G: (I – 25 W, 10 PS)

Biochemia i biofizyka A-BiB: (I – 25 W, 5 ĆW, 15 PS)

Mikrobiologia i parazytologia A-MiP: (I – 25 W, 10 ĆW, 15 PS)

Farmakologia A-FA: (II -25W, 15 ĆW, 20 PS)	
Radiologia A-R: (III – 10W, 10 ĆW, 10 ZP)	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
A.W1	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górne i dolne, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno- stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ krwiotwórczy, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układ płciowy męski i żeński, układ nerwowy, narządy zmysłów, powłoka wspólna);
A.W2	neurohormonalną regulację procesów fizjologicznych i elektrofizjologicznych zachodzących w organizmie człowieka;
A.W3	fizjologię poszczególnych układów i narządów organizmu człowieka: układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz narządów zmysłów i powłoki wspólnej;
A.W4	udział układów i narządów organizmu człowieka w utrzymaniu jego homeostazy oraz zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w przypadku zaburzenia jego homeostazy;
A.W5	podstawy działania układów regulacji oraz rolę sprzężenia zwrotnego dodatniego i ujemnego w utrzymaniu homeostazy;
A.W6	mechanizmy odporności wrodzonej i nabytej, humoralnej i komórkowej;
A.W7	podstawowe pojęcia z zakresu patologii organizmu człowieka;
A.W8	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne oraz ich wpływ na organizm człowieka;
A.W9	zagadnienia z zakresu patologii szczegółowej układów organizmu człowieka: układu kostno-stawowo-mięśniowego, układu krążenia, układu krwiotwórczego, układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowego, układu płciowego męskiego i żeńskiego, układu nerwowego, układu hormonalnego, układu immunologicznego oraz zaburzeń metabolicznych, gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej;
A.W10	podstawy zaburzeń w funkcjonowaniu układu immunologicznego: alergie, choroby autoimmunologiczne, immunologia nowotworów;
A.W11	uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;
A.W12	problematykę chorób uwarunkowanych genetycznie;

A.W13	budowę chromosomów i molekularne podłoże mutagenezy;
A.W14	zasady dziedziczenia różnej liczby cech, dziedziczenia cech ilościowych, niezależnego dziedziczenia cech i dziedziczenia pozajądrowej informacji genetycznej;
A.W15	nowoczesne techniki badań genetycznych;
A.W16	podstawy fizykochemiczne działania zmysłów wykorzystujących fizyczne nośniki informacji (fale dźwiękowe i elektromagnetyczne);
A.W17	mechanizmy regulacji i biofizyczne podstawy funkcjonowania metabolizmu w organizmie człowieka;
A.W18	rolę witamin, aminokwasów, nukleozydów, monosacharydów, kwasów karboksylowych i ich pochodnych, wchodzących w skład makrocząsteczek obecnych w komórkach, macierzy zewnątrzkomórkowej i płynach ustrojowych;
A.W19	wpływ na organizm człowieka czynników zewnętrznych takich jak temperatura, grawitacja, ciśnienie, pole elektromagnetyczne oraz promieniowanie jonizujące, w tym radonu występującego w środowisku;
A.W20	podstawowe pojęcia z zakresu mikrobiologii i parazytologii oraz metody stosowane w diagnostyce mikrobiologicznej;
A.W21	klasyfikację drobnoustrojów z uwzględnieniem mikroorganizmów chorobotwórczych i obecnych w mikrobiocie fizjologicznej człowieka;
A.W22	poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania, powodowane przez nie przemiany w organizmie człowieka i działania uboczne;
A.W23	podstawowe zasady farmakoterapii;
A.W24	poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania;
A.W25	wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków;
A.W26	działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków;
A.W27	zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich;
A.W28	zasady leczenia krwią, jej składnikami i środkami krwiozastępczymi;
A.W29	metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
A.U1	posługiwać się w praktyce mianownictwem anatomicznym oraz wykorzystywać znajomość topografii narządów ciała ludzkiego;
A.U2	interpretować procesy fizjologiczne, ze szczególnym uwzględnieniem

	neurohormonalnej regulacji procesów fizjologicznych;
A.U3	opisywać zmiany w funkcjonowaniu organizmu człowieka jako całości w sytuacji zaburzenia jego homeostazy;
A.U4	łączyć zmiany morfologiczno-czynnościowe w obrębie tkanek, narządów i układów z objawami klinicznymi i wynikami badań diagnostycznych oraz wskazywać konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla organizmu człowieka;
A.U5	szacować ryzyko ujawnienia się danej choroby w oparciu o zasady dziedziczenia i wpływ czynników środowiskowych;
A.U6	wykorzystywać uwarunkowania chorób genetycznych w profilaktyce chorób;
A.U7	współuczestniczyć w doborze metod diagnostycznych w poszczególnych stanach klinicznych z wykorzystaniem wiedzy z zakresu biochemii i biofizyki;
A.U8	współuczestniczyć w zapobieganiu błędem przedlaboratoryjnym;
A.U9	właściwie interpretować wyniki badań laboratoryjnych;
A.U10	rozpoznawać najczęściej spotykane mikroorganizmy patogenne oraz pasożyty człowieka na podstawie ich budowy, fizjologii, cykli życiowych oraz wywoływanych przez nie objawów chorobowych;
A.U11	zaplanować i wykonać podstawowe działania z zakresu diagnostyki mikrobiologicznej oraz zinterpretować uzyskane wyniki;
A.U12	szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych;
A.U13	posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych;
A.U14	przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza;
A.U15	obliczać dawki leków zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego;
A.U16	stosować zasady ochrony radiologicznej.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
KS.1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;
KS.2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;
KS.3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
KS.4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
KS.5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem

	problemu;
KS.6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
KS.7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

B. NAUKI SPOŁECZNE I HUMANIZM W PIEŁĘGNIARSTWIE

Psychologia B-PS: (I – 25W, 10 ĆW, 15 PS)

Socjologia B-S: (I – 10 W, 15 PS)

Pedagogika B-P: (I – 10 W, 15 PS)

Prawo medyczne B-PM: (III – 10 W, 15 PS)

Zdrowie publiczne B-ZP: (25 W, 23 PS)

Etyka zawodu pielęgniarki B-EZP (II – 15 W, 10 ĆW, 8 PS, VI – 6 ĆW, 8 ZP)

Współpraca i komunikacja w zespole interprofesjonalnym B-WiKwZI (II – 10 W, 10 ĆW, 10 ZP, IV 5 ĆW, 5 PS)

Język obcy (I – 30 ĆW, II – 30 ĆW, III – 30 ĆW, IV- 30 ĆW)

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

B.W1	psychologiczne podstawy rozwoju człowieka, jego zachowania prawidłowe i zaburzone;
B.W2	problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne, zachowania adaptacyjne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych;
B.W3	zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, operacyjnym, pediatrycznym, położniczo-ginekologicznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w szpitalnym oddziale ratunkowym, w intensywnej opiece, opiece paliatywnej i opiece długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową;
B.W4	etapy rozwoju psychicznego człowieka i prawidłowości występujące na poszczególnych etapach tego rozwoju;
B.W5	pojęcia emocji, motywacji, temperamentu i osobowości, cechy osobowości zdrowej, zaburzenia osobowości;
B.W6	istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele, style i bariery w komunikacji interpersonalnej;
B.W7	teorie stresu psychologicznego, zależności między stresem a stanem zdrowia oraz inne psychologiczne determinanty zdrowia;

B.W8	podejście salutogenetyczne i podejście patogenetyczne do zdrowia i choroby;
B.W9	procesy adaptacji człowieka do życia z chorobą przewlekłą lub o niepomyślnym rokowaniu i uwarunkowania tych procesów;
B.W10	znaczenie wsparcia społecznego i psychologicznego w zdrowiu i chorobie oraz w sytuacjach szczególnych w opiece zdrowotnej;
B.W11	techniki radzenia sobie ze stresem, redukowania lęku, metody relaksacji oraz mechanizmy powstawania zespołu wypalenia zawodowego i zapobiegania jego powstaniu;
B.W12	pojęcia oraz zasady funkcjonowania rodziny, grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu;
B.W13	wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych;
B.W14	zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu;
B.W15	pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej;
B.W16	zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć i wiek;
B.W17	aktualne i prognozowane zmiany społeczne wpływające na funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia oraz warunki wykonywania zawodu pielęgniarstwa;
B.W18	postawy społeczne wobec zdrowia i systemu ochrony zdrowia;
B.W19	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania w aspekcie zjawiska społecznego chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania;
B.W20	problematykę prowadzenia edukacji zdrowotnej;
B.W21	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży, dorosłych i osób starszych;
B.W22	podstawowe pojęcia z zakresu prawa i rolę prawa w funkcjonowaniu społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem praw człowieka i prawa pracy;
B.W23	podstawowe regulacje prawne z zakresu systemu ochrony zdrowia, w tym z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego, obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej;
B.W24	podstawy prawne wykonywania zawodu pielęgniarstwa, w tym prawa i obowiązki pielęgniarstwa oraz formy prawne wykonywania zawodu pielęgniarstwa, organizację i zadania samorządu zawodowego pielęgniarstwa i położnych oraz prawa i obowiązki jego członków;
B.W25	zasady odpowiedzialności pracowniczej, zawodowej, cywilnej i karnej związanej z wykonywaniem zawodu pielęgniarstwa z uwzględnieniem zdarzenia niepożądanego, przewinienia zawodowego i błędu medycznego;

B.W26	prawa człowieka, prawa dziecka i prawa pacjenta;
B.W27	pojęcie zdrowia publicznego i zadania z zakresu zdrowia publicznego;
B.W28	kulturowe, społeczne i ekonomiczne uwarunkowania zdrowia publicznego;
B.W29	podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby;
B.W30	istotę profilaktyki i prewencji chorób;
B.W31	zasady funkcjonowania systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz warunki dostępu doświadczeń zdrowotnych
B.W32	swoiste zagrożenia zdrowia występujące w środowisku zamieszkania, nauczania i wychowania oraz pracy;
B.W33	międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (International Classification of Functioning, Disability and Health, ICF) oraz procedur medycznych;
B.W34	przedmiot etyki ogólnej i zawodowej pielęgniarstwa;
B.W35	istotę podejmowania decyzji etycznych i zasady rozwiązywania dylematów moralnych w pracy pielęgniarstwa;
B.W36	problematykę etyki normatywnej, w tym wartości, powinności i sprawności moralnych istotnych w pracy pielęgniarstwa;
B.W37	odrębności kulturowe i religijne oraz wynikające z nich potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów oraz zasady interwencji pielęgniarstwa zgodnych z etyką zawodową;
B.W38	Kodeks etyki dla pielęgniarek Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (International Council of Nurses, ICN) i Kodeks etyki zawodowej pielęgniarstwa i położnej Rzeczypospolitej Polskiej;
B.W39	priorytety pracy zespołowej i czynniki wpływające na efektywność pracy zespołu;
B.W40	znaczenie motywacji członków zespołu dla jakości i efektywności pracy zespołu;
B.W41	rolę przywództwa i style zarządzania w pracy zespołowej oraz ich wady i zalety;
B.W42	proces podejmowania decyzji w zespole;
B.W43	metody samooceny pracy zespołu;
B.W44	czynniki zakłócające pracę zespołową i metody rozwiązywania konfliktów w zespole;
B.W45	zasady efektywnego komunikowania się w zespołach interdyscyplinarnych;
B.W46	zasady nawiązywania kontaktu z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem, budowania

	relacji i przekazywania informacji pacjentowi lub osobie upoważnionej oraz metody usprawniające komunikację z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;
B.W47	zasady komunikowania się z pacjentem odmiennym kulturowo i o odmiennej orientacji seksualnej, pacjentem niedowidzącym i niewidzącym oraz niedosłyszającym i niesłyszającym;
B.W48	znaczenie perspektywy pacjenta w opiece pielęgniarstwie, motywowania pacjenta do przestrzegania zaleceń i prozdrowotnego stylu życia;
B.W49	metody okazywania empatii pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi;
B.W50	zasady postępowania oraz radzenia sobie w przypadku mobbingu, dyskryminacji i innych zachowań patologicznych w środowisku pracy.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
B.U1	rozpoznawać zachowania prawidłowe, zaburzone i patologiczne;
B.U2	rozpoznawać zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym człowieka oraz oceniać proces adaptacji człowieka w różnych kontekstach zdrowia i choroby, a także wskazywać rolę wsparcia społecznego i psychologicznego w opiece nad człowiekiem zdrowym i chorym;
B.U3	oceniać związek choroby i hospitalizacji ze stanem fizycznym i psychicznym człowieka;
B.U4	oceniać funkcjonowanie człowieka w sytuacjach trudnych takich jak stres, frustracja, konflikt, trauma, żałoba, przemoc fizyczna, przemoc seksualna, wprowadzać elementarne formy pomocy psychologicznej oraz informować o specjalistycznych formach pomocy;
B.U5	identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się w sytuacjach trudnych, wykazywać umiejętność aktywnego słuchania oraz tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu interdyscyplinarnego;
B.U6	wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w praktyce pielęgniarstwa;
B.U7	wskazywać i stosować właściwe techniki redukowania lęku i metody relaksacyjne;
B.U8	stosować techniki zapobiegania zespołowi wypalenia zawodowego oraz rozwijać zasoby osobiste umożliwiające radzenie sobie z zespołem wypalenia zawodowego;
B.U9	stosować techniki radzenia sobie w sytuacjach trudnych w pracy zawodowej pielęgniarki takich jak ciężka choroba pacjenta, śmierć, błąd medyczny, przemoc fizyczna i psychiczna;
B.U10	proponować działania zapobiegające dyskryminacji, rasizmowi i dysfunkcjonalnościom w różnych grupach społecznych w oparciu o zasady

	humanizmu;
B.U11	diagnozować czynniki wpływające na sytuację zdrowotną jednostki w obrębie rodziny i społeczności lokalnej;
B.U12	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług pielęgniarских;
B.U13	opracowywać programy edukacyjne w zakresie działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców usług pielęgniarских;
B.U14	stosować przepisy prawa dotyczące realizacji praktyki zawodowej pielęgniarki oraz praw pacjenta i zasad bezpieczeństwa;
B.U15	analizować światowe trendy dotyczące ochrony zdrowia w aspekcie najnowszych danych epidemiologicznych i demograficznych;
B.U16	analizować funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
B.U17	stosować międzynarodowe klasyfikacje statystyczne, w tym chorób i problemów zdrowotnych (ICD-10), funkcjonowania, niepełnosprawności i zdrowia (ICF) oraz procedur medycznych;
B.U18	rozwiązywać dylematy etyczne i moralne występujące w praktyce zawodowej pielęgniarki;
B.U19	rozpoznawać potrzeby pacjentów, ich rodzin lub opiekunów w zakresie odrębności kulturowych i religijnych oraz podejmować interwencje zgodne z zasadami etyki zawodowej pielęgniarki;
B.U20	korzystać z wybranych modeli organizowania pracy własnej i zespołu oraz planować pracę zespołu i motywować członków zespołu do pracy;
B.U21	identyfikować czynniki zakłócające pracę zespołu i wskazywać sposoby zwiększenia efektywności w pracy zespołowej;
B.U22	wskazywać sposoby rozwiązywania problemów przedstawianych przez członków zespołu;
B.U23	stosować zasady prawidłowej i efektywnej komunikacji z członkami zespołu interprofesjonalnego;
B.U24	korzystać z piśmiennictwa medycznego w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – z piśmiennictwa medycznego w innym języku obcym;
B.U25	porozumiewać się w języku angielskim, a w przypadku prowadzenia kształcenia w języku angielskim – w innym języku obcym, na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	

1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;
2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;
3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

C. NAUKI W ZAKRESIE PODSTAW OPIEKI PIELĘGNIARSKIEJ	
Podstawy pielęgniarstwa C-PPiel (I - 35 W, 100 ĆW, 30 PS, 40 ZP, II – 30 W, 100 ĆW, 20 PS, 80 ZP, 120 PZ)	
Promocja zdrowia C-PZ (III – 10 W, 20 PS, 20 ZP)	
Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej C-PwPOZ (II - 15 W, 15 PS, 20 ZP, 40 PZ, III – 15 W, 15 PS, 60 ZP, 80 PZ)	
Dietetyka C-D (II - 10 W, 5 ĆW, 8 ZP)	
Organizacja pracy pielęgniarki C-OPP (I – 10 W, 5 S, 16 PS)	
Badanie fizykalne w praktyce zawodowej pielęgniarki C-BFwPZP (I – 20 W, 25 ĆW, 15 PS, II – 20 ĆW, 15 PS)	
Zakażenia szpitalne C-ZS (IV – 10 W, 15 PS)	
Zasoby i system informacji w ochronie zdrowia C-ZiSIwOZ (II – 8 W, 10 ĆW, 8 ZP)	
Zajęcia fakultatywne do wyboru:	
Język migowy/Telemedycyna i e-zdrowie C-JM/C-TiE (III – 5 W, 15 ĆW, 15 PS)	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:	
C.W1	uwarunkowania rozwoju pielęgniarstwa na tle transformacji opieki pielęgniarstwiej i profesjonalizacji współczesnego pielęgniarstwa;
C.W2	pojęcie pielęgnowania, w tym wspierania, pomagania i towarzyszenia oraz rolę pacjenta w realizacji opieki pielęgniarstwiej;
C.W3	definicję zawodu pielęgniarki według Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (ICN),

	funkcje i zadania zawodowe pielęgniarki według Światowej Organizacji Zdrowia (World Health Organization, WHO);
C.W4	proces pielęgnowania (definicję, etapy, zasady) oraz metody organizacji pracy, w tym w ramach podstawowej opieki pielęgniarskiej (primary nursing), jej istotę i odrębności, z uwzględnieniem ich wpływu na jakość opieki pielęgniarskiej i rozwój praktyki pielęgniarskiej;
C.W5	klasyfikacje praktyki pielęgniarskiej (Międzynarodowa Klasyfikacja Praktyki
C.W6	Pielęgniarskiej International Classification for Nursing Practice, ICNP, oraz Międzynarodowa Klasyfikacja Diagnoz Pielęgniarskich według NANDA NANDA's International Nursing Diagnoses, North American Nursing Diagnosis Association, NANDA);
C.W7	istotę opieki pielęgniarskiej opartej o wybrane założenia teoretyczne (Florence Nightingale, Virginia Henderson, Dorothea Orem, Callista Roy, Betty Neuman); C.W7. istotę, cel, wskazania, przeciwwskazania, powikłania, niebezpieczeństwa, obowiązujące zasady i technikę wykonywania podstawowych czynności pielęgniarskich w ramach świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych zgodnie z obowiązującymi wytycznymi;
C.W8	zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem zdrowym, zagrożonym chorobą i chorym, w tym o niepomysłnym rokowaniu;
C.W9	zakres i charakter opieki pielęgniarskiej w przypadku deficytu samoopieki, zaburzonego komfortu i zaburzonej sfery psychoruchowej pacjenta;
C.W10	zakres opieki pielęgniarskiej i interwencji pielęgniarskich w wybranych diagnozach pielęgniarskich;
C.W11	udział pielęgniarki w zespole interprofesjonalnym w procesie promocji zdrowia, profilaktyki, diagnozowania, leczenia i rehabilitacji;
C.W12	zasady udzielania pomocy w stanach zagrożenia zdrowotnego;
C.W13	konceptje i założenia promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej;
C.W14	zadania pielęgniarki w promocji zdrowia i zasady konstruowania programów promocji zdrowia;
C.W15	strategie promocji zdrowia o zasięgu lokalnym, krajowym i światowym;
C.W16	organizację i funkcjonowanie podstawowej opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i innych państwach, z uwzględnieniem zadań i uprawnień zawodowych pielęgniarki oraz innych pracowników systemu ochrony zdrowia;
C.W17	warunki realizacji i zasady finansowania świadczeń pielęgniarskich w podstawowej opiece zdrowotnej;

C.W18	metody oceny środowiska zamieszkania, nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i planowania opieki;
C.W19	zasady koordynowania procesu udzielania świadczeń zdrowotnych w podstawowej opiece zdrowotnej;
C.W20	szczepienia ochronne i rodzaje szczepionek wynikające z obowiązującego programu szczepień ochronnych w Rzeczypospolitej Polskiej oraz ich działanie;
C.W21	standardy przeprowadzania badań kwalifikacyjnych do szczepień ochronnych przeciw grypie, wirusowemu zapaleniu wątroby (WZW), tężcowi, COVID-19 i wykonywania szczepień ochronnych przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliźnie oraz innych obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych zgodnie z przepisami prawa w zakresie szczepień ochronnych, z zapewnieniem zasad bezpieczeństwa pacjentowi oraz sobie;
C.W22	procedury stosowane w sytuacji wystąpienia NOP oraz zasady prowadzenia sprawozdawczości w zakresie szczepień ochronnych;
C.W23	zapotrzebowanie na energię, składniki odżywcze i wodę u człowieka zdrowego oraz chorego w różnym wieku i stanie zdrowia;
C.W24	zasady żywienia osób zdrowych i chorych w różnym wieku, żywienia dojelitowego i pozajelitowego oraz podstawy edukacji żywieniowej;
C.W25	klasyfikację i rodzaje diet;
C.W26	zasady oceny stanu odżywienia oraz przyczyny i rodzaje niedożywienia;
C.W27	podstawy dietoterapii w najczęściej występujących chorobach dietozależnych u dzieci i dorosłych;
C.W28	środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
C.W29	pojęcia stanowiska pracy, zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności na pielęgniarskich stanowiskach pracy;
C.W30	przepisy prawa dotyczące czasu pracy, pracy zmianowej, rozkładu czasu pracy i obciążenia na pielęgniarskich stanowiskach pracy;
C.W31	podstawowe metody organizacji opieki pielęgniarskiej i ich znaczenie dla zapewnienia jakości tej opieki;
C.W32	podstawy zarządzania, etapy planowania pracy własnej i podległego personelu;
C.W33	zakresy uprawnień zawodowych i kwalifikacje w pielęgniarstwie, możliwości planowania kariery zawodowej i uwarunkowania własnego rozwoju zawodowego;
C.W34	uwarunkowania zapewnienia jakości opieki pielęgniarskiej oraz zasady zarządzania jakością tej opieki;
C.W35	zasady tworzenia i rozwoju różnych form działalności zawodowej pielęgniarki;

C.W36	pojęcie, zasady i sposób badania podmiotowego i jego dokumentowania;
C.W37	system opisu objawów i dolegliwości pacjenta według schematów OLD CART (Onset – objawy/dolegliwości, Location – umiejscowienie, Duration – czas trwania, Character – charakter, Aggravating/Alleviating factors – czynniki nasilające/łagodzące, Radiation – promieniowanie, Timing – moment wystąpienia), FIFE (Feelings – uczucia, Ideas – idee, Function – funkcja, Expectations – oczekiwania), SAMPLE (Symptoms – objawy, Allergies – alergie, Medications – leki, Past medical history – przebyte choroby/przeszłość medyczna, Last meal – ostatni posiłek, Events prior to injury/illness – zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem);
C.W38	system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki sprawowanej przez pielęgniarkę PES (Problem – problem, Etiology – etiologia, Symptom – objaw);
C.W39	znaczenie uwarunkowań kulturowych i społecznych w ocenie stanu zdrowia;
C.W40	metody i techniki kompleksowego badania fizykalnego i jego dokumentowania;
C.W41	zasady przygotowania pacjenta do badania EKG i technikę wykonania badania EKG, EKG prawokomorowego oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi;
C.W42	zasady rozpoznawania w zapisie EKG załamków P, Q, R, S, T, U cech prawidłowego zapisu i cech podstawowych zaburzeń (zaburzenia rytmu serca, zaburzenia przewodnictwa, elektrolitowe, niedokrwienie i martwica mięśnia sercowego);
C.W43	rodzaj sprzętu i sposób jego przygotowania do wykonania spirometrii oraz zasady wykonania tego badania;
C.W44	znaczenie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej;
C.W45	sposoby przeprowadzania badania podmiotowego i badania fizykalnego przez pielęgniarkę z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz sposoby gromadzenia danych o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych;
C.W46	pojęcie zakażeń związanych z opieką zdrowotną, ich źródła, patogeny zakażeń szpitalnych, ich rezerwuary, drogi szerzenia się i łańcuch epidemiczny;
C.W47	organizację nadzoru nad zakażeniami w podmiocie leczniczym oraz metody kontroli zakażeń, z uwzględnieniem roli pielęgniarki epidemiologicznej;
C.W48	zasady profilaktyki oraz mechanizm i sposoby postępowania w zakażeniu odcewnikowym krwi, szpitalnym zapaleniu płuc, zakażeniu układu moczowego,

	zakażeniu układu pokarmowego o etiologii <i>Clostridioides difficile</i> , zakażeniu miejsca operowanego, zakażeniu ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowym oraz zasady postępowania aseptycznego i antyseptycznego w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym;
C.W49	zasady budowy i funkcjonowania Systemu Informacji Medycznej (SIM), dziedzinowych systemów teleinformatycznych oraz rejestrów medycznych, a także zasady ich współdziałania;
C.W50	metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz ich wykorzystanie w praktyce zawodowej pielęgniarstwa;
C.W51	podstawy języka migowego, znaki daktylograficzne i ideograficzne, w zakresie niezbędnym do gromadzenia informacji o sytuacji zdrowotnej pacjenta;
C.W52	systemy telemedyczne i e-zdrowia oraz ich znaczenie dla usprawnienia udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym świadczeń pielęgniarstwa;
C.W53	rodzaje systemów telemedycznych z uwzględnieniem podziału na systemy synchroniczne i asynchroniczne;
C.W54	narzędzia techniczne wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;
C.W55	zakres i zasady udziału pielęgniarki w udzielaniu świadczeń zdrowotnych przy użyciu systemów telemedycznych i e-zdrowia.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
C.U1	stosować wybraną metodę pielęgnowania w opiece nad pacjentem;
C.U2	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarstwa;
C.U3	ustalać plan opieki pielęgniarstwa oraz realizować go wspólnie z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;
C.U4	monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;
C.U5	dokonywać wstępnej, bieżącej i końcowej oceny stanu zdrowia pacjenta (stan, problemy, potrzeby) i ewaluacji podejmowanych interwencji pielęgniarstwa;
C.U6	wykonać pomiar glikemii i ciał ketonowych we krwi z użyciem glukometru, pomiar glukozy i ciał ketonowych w moczu z użyciem pasków diagnostycznych, pomiar cholesterolu we krwi oraz wykonać inne testy paskowe;
C.U7	wykonywać procedurę higienicznego mycia i dezynfekcji rąk, zakładać i zdejmować rękawice medyczne jednorazowego użycia, zakładać odzież

	operacyjną, stosować zasady aseptyki i antyseptyki, postępować z odpadami medycznymi oraz stosować środki ochrony indywidualnej i procedurę poekspozycyjną;
C.U8	przygotować narzędzia i sprzęt medyczny do realizacji procedur oraz skontrolować skuteczność sterylizacji;
C.U9	przewodzą, dokumentować i oceniać bilans płynów pacjenta;
C.U10	wykonywać u pacjenta w różnym wieku pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu lub długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej, talii, wskaźnika masy ciała (Body Mass Index, BMI), wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: stosunek obwodu talii do obwodu bioder (Waist Hip Ratio, WHR), stosunek obwodu talii do wzrostu (Waist to Height Ratio, WHtR), grubości fałdów skórno-tłuszczowych, obwodów brzucha i kończyn) oraz interpretować ich wyniki;
C.U11	C.U11. pobierać materiał do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych oraz asystować lekarzowi przy badaniach diagnostycznych;
C.U12	wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych;
C.U13	stosować zabiegi przeciwzapalne;
C.U14	przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki pielęgniarskiej;
C.U15	obliczyć dawkę leku, samodzielnie podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie, a także uczestniczyć w zabiegu podaży toksyny botulinowej przez lekarza w procedurach medycznych w leczeniu spastyczności;
C.U16	wystawiać recepty na leki, w tym recepturowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
C.U17	uczestniczyć w przetaczaniu krwi i jej składników oraz preparatów krwiozastępczych;
C.U18	wykonywać szczepienia przeciw grypie, WZW, tężcowi, COVID-19, pneumokokom, wściekliznie oraz inne obowiązkowe i zalecane szczepienia ochronne zgodnie z przepisami prawa;
C.U19	rozpoznawać i klasyfikować NOP oraz charakteryzować miejscowe i uogólnione reakcje organizmu występujące u pacjenta, a także podejmować stosowne działania;

C.U20	wykonać testy skórne i próby uczuleniowe;
C.U21	wykonywać płukanie jamy ustnej, gardła, oka, ucha, żołądka, pęcherza moczowego, przetoki jelitowej i rany;
C.U22	zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, w tym żyły szyjnej zewnętrznej, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego;
C.U23	dobierać i stosować dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik do żołądka lub przetokę odżywczą);
C.U24	przemieszczać i pozycjonować pacjenta z wykorzystaniem różnych technik, metod i sprzętu, z zastosowaniem zasad bezpieczeństwa pacjenta i swojego;
C.U25	wystawiać zlecenia na wyroby medyczne w ramach kontynuacji zlecenia lekarskiego;
C.U26	przewodzą gimnastykę oddechową oraz wykonywać drenaż ułożeniowy, inhalację i odsluzowywanie dróg oddechowych;
C.U27	podawać pacjentowi doraźnie tlen z wykorzystaniem różnych metod oraz uczestniczyć w tlenoterapii z wykorzystaniem dostępu do centralnej instalacji gazów medycznych, butli z tlenem lub koncentratora tlenu;
C.U28	wykonywać nacieranie, oklepywanie, ćwiczenia bierne i czynne;
C.U29	wykonywać zabiegi higieniczne u dziecka i dorosłego, pielęgnować skórę i jej wytwory oraz błony śluzowe z zastosowaniem środków farmakologicznych i materiałów medycznych, w tym stosować kąpiele lecznicze;
C.U30	oceniać ryzyko rozwoju odleżyn i stosować działania profilaktyczne;
C.U31	wykonywać zabiegi doodbytnicze;
C.U32	pielęgnować przetoki jelitowe i moczowe, w tym stosować zasady i techniki zakładania oraz wymiany worka stomijnego i środki do pielęgnacji przetok;
C.U33	zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę, usuwać cewnik i prowokować mikcję;
C.U34	zakładać zgłębnik do żołądka, monitorować jego położenie i drożność, usuwać go oraz wymienić PEG (niskoprofilową gastrostomię balonową);
C.U35	wystawiać zlecenia na środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
C.U36	dobierać rodzaj i technikę zakładania bandaży i innych materiałów opatrunkowych oraz je stosować;
C.U37	zakładać odzież operacyjną;
C.U38	założyć opatrunek na ranę, zmienić go lub zdjąć;
C.U39	usunąć szwy z rany;

C.U40	prować dokumentacj medyczn, w tym w postaci elektronicznej, oraz posługiwa si ni i zabezpiecza zgodnie z przepisami prawa;
C.U41	udziela pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrozenia zdrowia i ycia;
C.U42	doraźnie unieruchamia złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywa pacjenta do transportu;
C.U43	doraźnie tamowa krwawienia i krwotoki;
C.U44	ocenia potencjał zdrowotny pacjenta i jego rodziny z wykorzystaniem narzędzi pomiaru;
C.U45	ocenia rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywa testy przesiewowe i wykrywa zaburzenia w rozwoju;
C.U46	oceni sytuacj zdrowotną dorosłego wymagającego pomocy w ramach podstawowej opieki zdrowotnej i ustalić plan działania;
C.U47	dobiera metody i formy profilaktyki i prewencji chorób, kształtowa zachowania zdrowotne różnych grup społecznych oraz opracowywa i wdraża indywidualne programy promocji zdrowia pacjentów, rodzin i grup społecznych;
C.U48	rozpoznawa uwarunkowania zachowań zdrowotnych pacjenta i czynniki ryzyka chorób wynikających ze stylu ycia;
C.U49	organizowa izolacj pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych;
C.U50	implementowa indywidualny plan opieki medycznej (IPOM) do opieki nad pacjentem oraz koordynowa indywidualną opiekę w środowisku zamieszkania pacjenta;
C.U51	planowa opiekę nad pacjentem i jego rodziną z wykorzystaniem klasyfikacji praktyki pielęgniarskiej (ICNP, NANDA), oceny wydolności opiekuńczo-pielęgnacyjnej oraz ekomapy środowiska;
C.U52	przygotowywa zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia;
C.U53	uczyć pacjenta samokontroli stanu zdrowia;
C.U54	udziela świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej;
C.U55	ocenia środowisko zamieszkania, nauczania i wychowania w zakresie rozpoznawania problemów zdrowotnych i planowania opieki;
C.U56	ocenia stan odżywienia organizmu z wykorzystaniem metod antropometrycznych, biochemicznych i badania podmiotowego oraz prowadzić poradnictwo w zakresie żywienia;
C.U57	stosowa i zlecać diety terapeutyczne;

C.U58	dobierać środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wystawiać na nie recepty w ramach realizacji zleceń lekarskich oraz udzielać informacji na temat ich stosowania;
C.U59	podjmować decyzje dotyczące doboru metod pracy oraz współpracy w zespole;
C.U60	monitorować zagrożenia w pracy pielęgniarki i czynniki sprzyjające występowaniu chorób zawodowych oraz wypadków przy pracy;
C.U61	współuczestniczyć w opracowywaniu standardów i procedur praktyki pielęgniarskiej oraz monitorować jakość opieki pielęgniarskiej;
C.U62	nadzorować i oceniać pracę podległego personelu;
C.U63	planować własny rozwój zawodowy i rozwijać umiejętności aktywnego poszukiwania pracy oraz analizować różne formy działalności zawodowej pielęgniarki;
C.U64	przeprowadzić badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki;
C.U65	dobierać i stosować narzędzia klinimetryczne do oceny stanu pacjenta;
C.U66	rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i dorosłego, w tym osoby starszej
C.U67	wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, narządów zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych pacjenta (badanie i samobadanie), jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta;
C.U68	przeprowadzać kompleksowe badanie fizykalne pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej, zastosować ocenę kompleksową stanu zdrowia pacjenta według schematu cztery A (Analgesia – znieczulenie, Activity of daily living – aktywność życia, Adverse effects – działania niepożądane, Aberrant behaviors – działania niepożądane związane z lekami), stosować system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej PES oraz oceniać kompletność zgromadzonych informacji dotyczących sytuacji zdrowotnej pacjenta według schematu SOAP (Subjective – dane subiektywne, Objective – dane obiektywne, Assessment – ocena, Plan/Protocol – plan działania);
C.U69	gromadzić dane o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych;

C.U70	wykonywać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca, rozpoznawać zaburzenia zagrażające zdrowiu i życiu;
C.U71	wykonać badanie spirometryczne i dokonać wstępnej oceny wyniku badania u pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia;
C.U72	stosować zasady zapobiegania zakażeniom związanym z opieką zdrowotną i zwalczania ich;
C.U73	stosować zasady zapobiegania zakażeniom odcewnikowym krwi, szpitalnemu zapaleniu płuc, zakażeniom układu moczowego, zakażeniom układu pokarmowego o etiologii <i>Clostridioides difficile</i> , zakażeniom miejsca operowanego, zakażeniom ran przewlekłych i zakażeniu ogólnoustrojowemu;
C.U74	stosować środki ochrony indywidualnej niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa swojego, pacjentów i współpracowników przed zakażeniami związanymi z opieką zdrowotną oraz wdrażać odpowiedni rodzaj izolacji pacjentów;
C.U75	interpretować i stosować założenia funkcjonalne systemów informacji w ochronie zdrowia z wykorzystaniem zaawansowanych metod i technologii informatycznych w wykonywaniu i kontraktowaniu świadczeń zdrowotnych;
C.U76	posługiwać się dokumentacją medyczną oraz przestrzegać zasad bezpieczeństwa i poufności informacji medycznej oraz ochrony danych osobowych;
C.U77	posługiwać się językiem migowym i innymi sposobami oraz środkami komunikowania się w opiece nad pacjentem niedosłyszającym i niesłyszającym;
C.U78	stosować narzędzia wykorzystywane w systemach telemedycznych i e-zdrowia;
C.U79	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi teleinformatycznych do gromadzenia danych;
C.U80	wspierać pacjenta w zakresie wykorzystywania systemów teleinformatycznych do samoopieki w stanie zdrowia i stanie choroby.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
KS.1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;
KS.2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;
KS.3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
KS.4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;

KS.5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
KS.6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
KS.7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

D. NAUKI W ZAKRESIE OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ

Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne D-ChWiPI (II – 30 W, 5 S, 5 PS, III – 30 W, 10 S, 10 PS, 50 ZP, 40 PZ, IV – 20 W, 10 PS, 70 ZP, 80 PZ)

Chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne D-ChBOiPCh (III - 30 W, 10 S, 15 PS, 10 ZP, IV – 15 W, 10 S, 10 PS, 40 ZP, 80 PZ, V – 40 W, 15 PS, 70 ZP, 40 PZ)

Pediatrica i pielęgniarstwo pediatryczne D-PiPP (III – 30 W, 10 S, 10 PS, 10 ZP, IV – 25 W, 10 PS, 40 ZP, 40 PZ, V – 25 W, 15 PS, 50 ZP, 40 PZ, VI – 5 S, 15 PS, 40 ZP, 60 PZ)

Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo-ginekologiczne D-PGiPPG (III – 30 W, 5 S, 5 PS, 60 ZP, IV – 60 PZ)

Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne D-GiPG (IV – 15 W, 5 S, 10 PS, 40 ZP, V – 15 W, 15 PS, 40 ZP, VI - 80 PZ)

Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne D-NiPN (III – 30 W, 10 S, 10 PS, 40 ZP, IV – 15 W, 10 PS, 40 ZP, 80 PZ)

Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne D-PsiPPS (V – 30 W, 10 S, 10 PS, 40 ZP, VI – 15 W, 20 PS, 40 ZP, 80 PZ)

Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe D-MRiPR (V – 15 W, 15 ĆW, 15 PS, 40 ZP, VI – 40 PZ)

Anestezjologia i pielęgniarstwo w intensywnej opiece D-AiPWIO (V – 30 W, 10 S, 10 PS, 20 ZP, 20 PZ, VI – 15 W, 10 PS, 60 ZP, 60 PZ)

Opieka paliatywna D-OP (V – 15 W, 15 PS, 40 ZP, 40 PZ)

Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej D- PwOD (VI – 15 W, 15 PS, 40 ZP, 40 PZ)

Podstawy rehabilitacji D-PReh (V- 10 W, 10 ĆW, 10 PS)

Badania naukowe w pielęgniarstwie D-BNwP (III – 10 W, 10 S, 10 PS)

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

D.W1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;
D.W2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;

D.W3.	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;
D.W.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;
D.W5.	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;
D.W6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania
D.W7.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);
D.W8.	standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;
D.W9.	reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;
D.W10.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;
D.W11.	zasady żywienia pacjentów z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed-i pooperacyjnych według obowiązujących wytycznych, zaleceń i protokołów (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS);
D.W12.	rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;
D.W13.	zasady opieki nad pacjentami z przetokami odżywczymi, w szczególności przezskórną endoskopową gastrostomią (Percutaneous Endoscopic Gastrostomy, PEG), gastostomią, mikrojejunostomią, przetokami wydalniczymi (kolostomią, ileostomią, urostomią) oraz przetokami powstałymi w wyniku powikłań;
D.W14.	zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom;
D.W15.	czynniki zwiększające ryzyko okołooperacyjne;
D.W16.	zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym;

D.W17.	metody i skale oceny bólu ostrego i oceny poziomu sedacji;
D.W18.	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: chorób układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, układu moczowego, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i chorób krwi;
D.W19.	patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz istotę opieki pielęgniarskiej w tym zakresie;
D.W20.	cel i zasady opieki prekoncepcyjnej oraz zasady planowania opieki nad kobietą w ciąży fizjologicznej;
D.W21.	okresy porodu, zasady postępowania w sytuacji porodu nagłego oraz zasady opieki nad kobietą w połogu;
D.W22.	etiopatogenezę schorzeń ginekologicznych;
D.W23.	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;
D.W24.	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku podeszłego: zespołu otępiennego, majaczenia, depresji, zaburzeń chodu i równowagi, niedożywienia, osteoporozy, hipotonii ortostatycznej, chorób narządu wzroku i narządu słuchu, inkontynencji oraz urazów doznanych w wyniku upadków;
D.W25.	narzędzia i skale do całościowej oceny geriatrycznej i oceny wsparcia osób starszych oraz ich rodzin lub opiekunów;
D.W26.	zasady usprawniania i aktywizacji osób starszych;
D.W27.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;
D.W28.	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych u dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych;
D.W29.	możliwości budowania relacji terapeutycznej, stosowania komunikacji terapeutycznej, psychoterapii elementarnej i innych metod wsparcia oraz terapii pacjentów z zaburzeniami psychicznymi (dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych), z uwzględnieniem wszystkich poziomów świadczeń zdrowotnych (ambulatoryjnych, pośrednich, szpitalnych oraz w środowisku życia pacjenta);
D.W30.	zasady obowiązujące przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego;
D.W31.	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych oraz obowiązujące wytyczne Polskiej Rady Resuscytacji (Polish Resuscitation Council, PRC) i Europejskiej Rady Resuscytacji (European Resuscitation Council, ERC);

D.W32.	algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanych zabiegów resuscytacyjnych (Advanced Life Support, ALS) zgodnie z wytycznymi PRC i ERC;
D.W33.	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;
D.W34.	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych oraz zasady zapewnienia bezpieczeństwa osobom udzielającym pomocy, poszkodowanym i świadkom zdarzenia;
D.W35.	zadania realizowane na stanowisku pielęgniarki w szpitalnym oddziale ratunkowym;
D.W36.	zasady przyjęcia chorego do szpitalnego oddziału ratunkowego i systemy segregacji medycznej mające zastosowanie w tym oddziale;
D.W37.	postępowanie ratownicze w szpitalnym oddziale ratunkowym w schorzeniach nagłych w zależności od jednostki chorobowej oraz wskazania do przyrządowego udrażniania dróg oddechowych metodami nadgłośniowymi;
D.W38.	metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu;
D.W39.	patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, zaburzenia układu nerwowego, wstrząs, sepsa);
D.W40.	działania prewencyjne zaburzeń snu u chorego, w tym w intensywnej opiece, oraz stany deliryczne, ich przyczyny i następstwa;
D.W41.	zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie zagrożenia życia;
D.W42.	proces umierania, objawy zbliżającej się śmierci i zasady opieki w ostatnich godzinach życia pacjentów z chorobami niepoddającymi się leczeniu;
D.W43.	organizację udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady przyjęć i pobytu pacjentów w zakładach opieki długoterminowej;
D.W44.	rolę i zadania pielęgniarki opieki długoterminowej w zapewnieniu kompleksowej opieki i leczenia pacjentów oraz zasady współpracy z instytucjami opieki zdrowotnej i społecznej;
D.W45.	światowe kierunki rozwoju opieki długoterminowej z uwzględnieniem wykorzystania najnowszych technologii medycznych i cyfrowych;
D.W46.	podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej;
D.W47.	przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach;
D.W48.	znaczenie badań naukowych dla praktyki pielęgniarskiej i rozwoju zawodu

	pielęgniarki;
D.W49.	pielęgniarskie organizacje naukowe i ich rolę w badaniach naukowych;
D.W50.	przedmiot, cel i obszar badań naukowych oraz paradygmaty pielęgniarstwa;
D.W51.	metody i techniki prowadzenia badań naukowych w pielęgniarstwie;
D.W52.	zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarki
D.W53.	podstawowe zasady udziału pacjentów i personelu medycznego w badaniach klinicznych.
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
D.U1	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;
D.U2	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;
D.U3	dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;
D.U4	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;
D.U5	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;
D.U6	asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych jam ciała (nakłucia jamy brzusznej, nakłucia jamy opłucnowej, pobierania szpiku, punkcji lędźwiowej) oraz endoskopii;
D.U7	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;
D.U8	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;
D.U9	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;
D.U10	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie

	dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;
D.U11	przeprowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;
D.U12	przeprowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień, z uwzględnieniem rodzin tych pacjentów;
D.U13	przeprowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;
D.U14	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;
D.U15	przeprowadzić rozmowę terapeutyczną;
D.U16	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;
D.U17	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;
D.U18	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;
D.U19	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;
D.U20	wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;
D.U21	obliczać dawki insuliny okołoposiłkowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;
D.U22	przygotować pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych oraz zabiegu operacyjnego w trybach pilnym i planowym;
D.U23	rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych;
D.U24	dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym usuwać szwy i zakładać opatrunki specjalistyczne;
D.U25	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji;
D.U26	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową i moczową;
D.U27	przekazać pacjenta, zgodnie z procedurami, na blok operacyjny na badania inwazyjne lub przyjąć pacjenta z bloku operacyjnego po badaniach inwazyjnych, przekazać pacjenta z oddziału do innego oddziału, pracowni, podmiotu leczniczego

	oraz przekazać informacje o pacjencie zgodnie z zasadami protokołu SBAR (Situation – sytuacja, Background – tło, Assessment – ocena, Recommendation – rekomendacja);
D.U28	zapewnić bezpieczeństwo kobiecie i dziecku w sytuacji porodu nagłego;
D.U29	ocenić możliwości i deficyty funkcjonalne osoby starszej w życiu codziennym, posługując się skalami wchodzącymi w zakres całościowej oceny geriatrycznej;
D.U30	rozpoznać ryzyko zespołu kruchości (frailty syndrome) u osoby starszej, posługując się rekomendowanymi skalami oceny oraz ustalić na tej podstawie priorytety opieki pielęgniarstwa i działania prewencyjne w zakresie zapobiegania pogłębianiu się deficytów funkcjonalnych;
D.U31	stosować algorytmy postępowania resuscytacyjnego BLS i ALS zgodnie z wytycznymi PRC i ERC;
D.U32	prowadzić dokumentację medyczną w szpitalnym oddziale ratunkowym zgodnie z przepisami prawa;
D.U33	stosować system segregacji medycznej w szpitalnym oddziale ratunkowym;
D.U34	analizować i krytycznie oceniać potrzeby pacjentów wymagających wzmożonej opieki medycznej (osób starszych, niedołączonych, samotnych, przewlekłe chorych oraz wymagających zastosowania przymusu bezpośredniego) w szpitalnym oddziale ratunkowym oraz reagować na te potrzeby, dostosowując do nich interwencje pielęgniarstwa;
D.U35	przygotować pacjenta do transportu medycznego i zapewnić mu opiekę w trakcie tego transportu;
D.U36	stosować procedury postępowania pielęgniarstwa w stanach zagrożenia zdrowia i życia;
D.U37	stosować wytyczne postępowania w stanach klinicznych w szpitalnym oddziale ratunkowym;
D.U38	pielęgnować pacjenta z rurką intubacyjną lub tracheostomijną oraz wentylowanego mechanicznie;
D.U39	wykonywać toaletę drzewa oskrzelowego systemem otwartym lub zamkniętym u pacjenta w określonych stanach klinicznych;
D.U40	pielęgnować żylny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy;
D.U41	rozpoznać agonię i pielęgnować pacjenta umierającego;
D.U42	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;
D.U43	przeprowadzić ocenę pacjenta w ramach procedury kwalifikacyjnej do przyjęcia

	do świadczeń opieki długoterminowej (domowych, dziennych i stacjonarnych);
D.U44	planować, organizować i koordynować proces udzielania świadczeń zdrowotnych dla pacjentów pielęgniarstwa długoterminowej opieki domowej, opieki dziennej lub przebywających w stacjonarnych zakładach opieki długoterminowej;
D.U45	wykorzystać w opiece długoterminowej innowacje organizacyjne i najnowsze technologie medyczne oraz cyfrowe;
D.U46	krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych oraz wskazać możliwości ich wykorzystania w praktyce zawodowej pielęgniarstwa;
D.U47	stosować regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej w działalności zawodowej pielęgniarstwa.
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
KS.1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;
KS.2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;
KS.3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
KS.4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
KS.5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
KS.6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
KS.7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

<p>DODATKOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA</p> <p>Realizowane w obrębie nauk podstawowych (A), nauk społecznych i humanistycznych (B) nauk z zakresu podstaw opieki pielęgniarstwa (C) i nauk z zakresu specjalistycznej opieki pielęgniarstwa (D).</p> <p>Dodatkowe efekty uczenia się z zakresu sztucznej inteligencji do realizacji w wybranych przedmiotach:</p> <p>Genetyka A.-G (I – 25 W, 10 PS)</p> <p>Język angielski B-JA (I – 30 ĆW, II – 30 ĆW, III – 30 ĆW, IV – 30 ĆW)</p> <p>Etyka zawodu pielęgniarstwa C-EZP (II-15 W, 10 ĆW, 8 PS, VI – 6 ĆW, 8 ZP)</p> <p>Zdrowie publiczne B-ZP (I – 28 W, 23 PS)</p> <p>Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej C-PwPOZ (III – 10W, 40ZP, 40PZ)</p>

Promocja zdrowia C-PZ (III – 10W, 15 PS, 20 ZP, 80 PZ) Badania naukowe w pielęgniarstwie D-BNwP (III – 10 W, 10 S, 15 PS) Zasoby i system informacji w ochronie zdrowia – C-ZiSIwOZ (II – 8 W, 10Ć W, 8 PS)	
WIEDZA	
Symbol efektu uczenia się	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
SI.W.1.d	wybrane metody sztucznej inteligencji i umie określić ich zakres zastosowania;
SI.W.2.d	prawne ograniczenia stosowania sztucznej inteligencji.
UMIEJĘTNOŚCI	
Symbol efektu uczenia się	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
SI.U.1.d	wykorzystać metody generatywnej sztucznej inteligencji;
SI.U.2.d	przygotować dane do wykorzystania w wybranych metodach sztucznej inteligencji;
SI.U.3.d	wykorzystać wybrane narzędzia sztucznej inteligencji.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
Symbol efektu kształcenia	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:
SI.K.1.d	doskonalenia swoich umiejętności i wiedzy oraz ciągłego uczenia się.
SI.K.2.d	przyjęcia odpowiedzialność i przestrzegania określonych zasad przy korzystaniu ze sztucznej inteligencji.

Dodatkowe efekty uczenia się z zakresu etykiety w życiu publicznym do realizacji w wybranych przedmiotach: Etyka zawodu pielęgniarki B-EZP (II - 15W, 10 Ć, 8PS. VI – 6 ĆW, 8 ZP) Badania naukowe w pielęgniarstwie D-BNwP (III – 10 W, 10 S, 15 PS)	
WIEDZA	
Symbol efektu uczenia się	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
ET.W1.d	podstawowe zasady <i>savoir vivre</i> oraz ich normatywne i kulturowe przesłanki;
ET.W2.d	aksjologiczne i pragmatyczne uwarunkowania taktownego sposobu bycia w interakcjach społecznych.
UMIEJĘTNOŚCI	

Symbol efektu uczenia się	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
ET.U1.d	analizować działanie w perspektywie zasad etykiety.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
Symbol efektu kształcenia	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:
ET.K1.d	stosować w praktyce podstawowe zasady etykiety w życiu społecznym;
ET.K3.d	modyfikować swoje działanie zgodnie z zasadami etykiety.

Dodatkowe efekty uczenia się z zakresu podstaw przedsiębiorczości i zasad prowadzenia działalności gospodarczej do realizacji w wybranych przedmiotach:

Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej C-PwPOZ (III – 10W, 40ZP, 40PZ)
Organizacja pracy pielęgniarskiej C-OPP (I – 10W, 5S, 16PS)

WIEDZA

Symbol efektu uczenia się	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
PPiZDG.W.1.d	rodzaje form prowadzenia działalności gospodarczej;
PPiZDG.W.2.d	formy opodatkowania jednostek gospodarczych.

UMIEJĘTNOŚCI

Symbol efektu uczenia się	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
PPiZDG.U.1.d	wybrać odpowiednią formę opodatkowania oraz rozróżnić jej wady i zalety;
PPiZDG.U.2.d	rozróżnić przychody od kosztów;
PPiZDG.U.3.d	wskazać różnice pomiędzy umową o pracę a umową cywilnoprawną.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

Symbol efektu kształcenia	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:
PPiZDG.K.1.d	świadomego pełnienia obowiązków pracodawcy wobec pracowników;
PPiZDG.K.2.d	przestrzegania norm etycznych prowadzenia przedsiębiorstwa;
PPiZDG.K.3.d	identyfikacji znaczenia przedsiębiorczych zachowań.

Dodatkowe efekty uczenia się z zakresu zrównoważonego rozwoju i Gospodarki w Obiegu Zamkniętym do realizacji w wybranych przedmiotach:

Zdrowie publiczne B-ZP (I – 25W, 23PS)

Podstawy pielęgniarstwa C-PPiel (I – 35 W, II – 30 W)	
WIEDZA	
Symbol efektu uczenia się	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
PZR.W1	Problematyki zrównoważonego rozwoju, w tym Gospodarki w Obiegu Zamkniętym

E. PRZEDMIOTY DODATKOWE (E)	
Technologie informacyjne i sztuczna inteligencja E-TI (II - 5 W - 15 ĆW)	
Wychowanie fizyczne E-WF (I – 30 S, II - 30 S, III – 30 S, IV – 30 S)	
Nieobowiązkowy dodatkowy język obcy do wyboru: (III – 30 ĆW, IV – 30 ĆW)	
<ul style="list-style-type: none"> – język czeski – E-NDJO-JCZ – język angielski – E-NDJO-JA – język niemiecki – E-NDJO-JN – język hiszpański – E-NDJO-JH 	
TECHNOLOGIE INFORMACYJNE I SZTUCZNA INTELIGENCJA –TiSi (I- 5W, 15 ĆW)	
WIEDZA	
Symbol efektu uczenia się	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
E.W1.	podstawowe metody związane z bezpieczeństwem danych w systemach komputerowych;
SI.W.1.d	wybrane metody sztucznej inteligencji i umie określić ich zakres zastosowania;
SI.W.2.d	prawne ograniczenia stosowania sztucznej inteligencji.
UMIEJĘTNOŚCI	
	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
E.U1.	analizować i przygotować obliczenia dla zadanego problemu w arkuszu

	kalkulacyjnym;
E.U2.	opracowywać dokumentację w arkuszu kalkulacyjnym oraz w formacie Word;
E.U3.	przygotować prezentację multimedialną;
SI.U.1.d	wykorzystać metody generatywnej sztucznej inteligencji;
SI.U.2.d	przygotować dane do wykorzystania w wybranych metodach sztucznej inteligencji;
SI.U.3.d	wykorzystać wybrane narzędzia sztucznej inteligencji.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
Symbol efektu uczenia się	W zakresie kompetencji społecznych absolwent:
E.K1.	dba o indywidualne doskonalenie umiejętności w zakresie technik informacyjnych;
E.K2.	właściwie komunikuje się za pomocą technik multimedialnych;
SI.K.1.d	jest gotów do doskonalenia swoich umiejętności i wiedzy oraz ciągłego uczenia się;
SI.K.2.d	jest gotów do przyjęcia odpowiedzialności i przestrzegania określonych zasad przy korzystaniu ze sztucznej inteligencji.
WYCHOWANIE FIZYCZNE E-WF (I – 30 S, II-30 S, III – 30 S, IV- 30 S)	
UMIEJĘTNOŚCI	
Symbol efektu uczenia się	W zakresie umiejętności absolwent:
E/K_U11.	posiada specjalistyczne umiejętności ruchowe z zakresu wybranych form aktywności fizycznej niezbędnych dla studiowanego kierunku.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
Symbol efektu uczenia się	W zakresie kompetencji społecznych absolwent:
E/K_K05.	podejmuje działania zespołowe ponosząc odpowiedzialność za wspólnie realizowane zadania pełniąc w zespole różne role;
E/K_K08.	realizuje zdania w sposób zapewniający bezpieczeństwo własne i otoczenia w tym przestrzega zasad BHP;
E/K_K10.	dba o stan własnego zdrowia oraz sprawność ruchową niezbędną do wykonywania zawodu.

NIEOBOWIĄZKOWY DODATKOWY JĘZYK OBCY DO WYBORU:

- JĘZYK CZESKI – E-NDJO-JCZ
- JĘZYK ANGIELSKI – E-NDJO-JA
- JĘZYK NIEMIECKI – E-NDJO-JN
- JĘZYK HISZPAŃSKI – E-NDJO-JH

III-30ĆW, IV- 30ĆW

tylko dla studentów, którzy dobrowolnie zgłoszą chęć odbycia dodatkowego kursu językowego

WIEDZA

Symbol efektu uczenia się	W zakresie wiedzy absolwent:
E.W/JA.1.	zna język angielski na poziomie B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
E.W/JA.2.	zna język angielski na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
E.W/JN.3.	potrafi posługiwać się językiem niemieckim w mowie i piśmie na poziomie A2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
E.W/JN.4.	Zna język niemiecki na poziomie biegłości B1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
E.W/JH.5.	zna podstawowe słownictwo i formy językowe umożliwiające komunikowanie się w mowie i w piśmie w zakresie najprostszych informacji na poziomie A1;
E.W/JH.6.	zna podstawowe słownictwo i formy językowe umożliwiające komunikowanie się w mowie i w piśmie na poziomie A1+

UMIEJĘTNOŚCI

Symbol efektu uczenia się	W zakresie umiejętności absolwent:
E/K_U18./JCZ1	dysponuje kompetencją językową umożliwiającą generowanie wypowiedzi zrozumiałych dla rodzimego użytkownika danego języka, potrafi relacjonować wydarzenia, opisywać własne przeżycia, reakcje i wrażenia oraz radzić sobie w większości sytuacji występujących podczas kontaktów prywatnych i zawodowych zarówno w kraju, jak i zagranicą
E/K_U18./JCZ2	rozumie ze słuchu główne myśli wypowiedziane w standardowej odmianie języka, rozumie główne wątki wielu Programów radiowych i telewizyjnych traktujących o sprawach bieżących oraz zawodowych

E/K_U18./JCZ3	potrafi napisać spójną, poprawną pod względem gramatycznym i leksykalnym wypowiedź pisemną na tematy ogólne lub związane z zainteresowaniami, potrafi swobodnie redagować e-mail
E/K_U18./JCZ4	potrafi zinterpretować główny sens tekstu czytanego, rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w jasnych, standardowych wypowiedziach, które dotyczą znanych spraw typowych dla pracy, szkoły, czasu wolnego, itd.
E.U/JA.1.	rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w standardowych wypowiedziach dotyczących szkoły, pracy, czasu wolnego itp;
E.U/JA.2.	potrafi radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych;
E.U/JA.3.	potrafi opisywać doświadczenia, zdarzenia, zamierzenia, krótko uzasadniając swoje opinie lub plany;
E.U/JA.4.	potrafi tworzyć proste, spójne wypowiedzi ustne lub pisemne związane z zainteresowaniami lub na znane tematy;
E.U/JA.5.	rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach na tematy konkretne i abstrakcyjne;
E.U/JA.6.	potrafi porozumiewać się na tyle płynnie i spontanicznie, by prowadzić normalną rozmowę z rodzimym użytkownikiem języka;
E.U/JA.7.	potrafi w szerokim zakresie tematów, formułować wypowiedzi ustne i pisemne, wyjaśniać swoje stanowisko w sprawach będących przedmiotem rozmowy;
E.U/JA.8.	rozumie teksty czytane i słuchane w języku angielskim oraz na piśmie na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
E.U/JN.9.	rozumie teksty czytane i słuchane w języku niemieckim na poziomie A2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
E.U/JN10.	dysponuje kompetencją językową umożliwiającą generowanie wypowiedzi zrozumiałych dla rodzimego użytkownika danego języka, potrafi relacjonować wydarzenia, opisywać własne przeżycia, reakcje i wrażenia oraz radzić sobie w większości sytuacji występujących podczas kontaktów prywatnych i zawodowych zarówno w kraju, jak i zagranicą;
E.U/JN11.	rozumie ze słuchu główne myśli wypowiedziane w standardowej odmianie języka, rozumie główne wątki wielu Programów radiowych i telewizyjnych traktujących o sprawach bieżących oraz zawodowych;
E.U/JN12.	potrafi napisać spójną, poprawną pod względem gramatycznym i leksykalnym wypowiedź pisemną na tematy ogólne lub związane z zainteresowaniem, potrafi swobodnie redagować e-mail;

E.U/JN13.	potrafi swobodnie uczestniczyć w rozmowie towarzyskiej i na tematy zawodowe, wyrażać swą opinię, udzielać rad/ prosić o poradę i przekazywać sugestie, wykazując się stosunkowo dużym stopniem płynności, spontaniczności oraz poprawności językowej;
E.U/JH14.	potrafi posługiwać się w mowie i w piśmie słownictwem i formami językowymi umożliwiającymi komunikowanie się w zakresie najprostszych informacji;
E.U/JH15.	potrafi posługiwać się nowoczesną technologią komputerową;
E.U/JH16.	potrafi posługiwać się w mowie i w piśmie słownictwem i formami językowymi umożliwiającymi komunikowanie się na poziomie A1+.
KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
Symbol efektu uczenia się	W zakresie kompetencji społecznych absolwent:
E.K/NDJO11.	potrafi współpracować w grupach, przyjmując różne role;
E.K/NDJO12.	potrafi określić priorytety działania w poszczególnych typach zadań;
E.K/NDJO13.	umiejętnie komunikuje się ze wszystkimi uczestnikami procesu dydaktycznego.
EGZAMIN DYPLOMOWY	
Egzamin dyplomowy *: 1. przygotowanie się i złożenie egzaminu dyplomowego, składającego się z części teoretycznej i praktycznej.	
Symbol efektu uczenia się	W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:
Efekt ogólny	rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w każdym okresie życia w warunkach prawidłowych i patologicznych
Efekt ogólny	uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;
Efekt ogólny	etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;
Efekt ogólny	funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
Efekt ogólny	zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych;

Efekt ogólny	zadania, funkcje i uwarunkowania rozwoju zawodu pielęgniarki;
Efekt ogólny	modele opieki pielęgniarskiej nad osobą zdrową, chorą, niepełnosprawną i umierającą;
Efekt ogólny	etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu pielęgniarki.
Symbol efektu uczenia się	W zakresie umiejętności absolwent potrafi:
Efekt ogólny	udzielać świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych;
Efekt ogólny	rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarskiej;
Efekt ogólny	organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarską nad osobą chorą, niepełnosprawną i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej;
Efekt ogólny	udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa;
Efekt ogólny	decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;
Efekt ogólny	współpracować z pacjentem, rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarskiej oraz prowadzonych działań edukacyjnych;
Efekt ogólny	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w celu postawienia diagnozy pielęgniarskiej oraz planowania, realizacji i ewaluacji interwencji pielęgniarskich;
Efekt ogólny	przeprowadzić badanie kwalifikacyjne do szczepień ochronnych i wykonywać szczepienia ochronne określone w przepisach prawa, realizować obowiązujące procedury w sytuacji wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP) oraz prowadzić sprawozdawczość w zakresie szczepień ochronnych;
Efekt ogólny	wykonać badanie elektrokardiograficzne (EKG) u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca oraz rozpoznać cechy elektrokardiograficzne stanów zagrożenia zdrowia i życia;
Efekt ogólny	wykonać badanie spirometryczne i dokonać wstępnej oceny wyniku tego badania u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia;
Efekt ogólny	udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej;

Efekt ogólny	usunąć szwy i pielęgnować ranę, w tym założyć i zmienić opatrunek;
Efekt ogólny	przygotować i podać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;
Efekt ogólny	wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
Efekt ogólny	komunikować się z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem oraz z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji oraz przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole;
Efekt ogólny	dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarskiej i podejmować działania na rzecz jej poprawy;
Efekt ogólny	organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach pielęgniarskich i zespołach interprofesjonalnych;
Efekt ogólny	stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej pielęgniarki.
Symbol efektu uczenia się	W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:
KS.1.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;
KS.2.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;
KS.3.	samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
KS.4.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
KS.5.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
KS.6.	przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
KS.7.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

3. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU STUDIÓW.

Harmonogram realizacji programu studiów stacjonarnych (harmonogram studiów, harmonogram kształcenia praktycznego w MCSM, harmonogram kształcenia – e-learningi i diagramy ECTS) – w załączeniu

4. OPIS MODUŁÓW KSZTAŁCENIA WRAZ Z PRZYPISANIEM DO NICH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ I TREŚCI PROGRAMOWYCH ZAPEWNIAJĄCYCH UZYSKANIE TYCH EFEKTÓW – w załączeniu

Studia stacjonarne (opisy modułów zgodnie z przyjętym załącznikiem do uchwały Senatu) – w załączeniu

5. WYKAZ PRZEDMIOTÓW I FORM ZAJĘĆ PRZEWIDZIANYCH DO REALIZACJI Z WYKORZYSTANIEM METOD I TECHNIK KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Liczba punktów ETCS jaka może zostać uzyskana w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość dla cyklu rozpoczynającego się w roku akademickim 2025-2026 wynosi 36,1 pkt ECTS, tj. 19,9% ogólnej liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów). Kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zaplanowano w grupach zajęć od A do D wyłącznie w ramach zajęć umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się w kategorii wiedzy (głównie wykłady). W załączeniu: *Harmonogram studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo – e-learning.*

6. SPOSOBY WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGNIĘTYCH PRZEZ STUDENTA W TRAKCIE CAŁEGO CYKLU KSZTAŁCENIA.

Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się wymaga zastosowania zróżnicowanych form sprawdzania, adekwatnych do kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, których dotyczą te efekty.

- Osiągnięte efekty uczenia się w zakresie wiedzy podlegają weryfikować za pomocą egzaminów pisemnych lub ustnych.
- Jako formy egzaminów pisemnych stosowane są: eseje, raporty, krótkie ustrukturyzowane pytania, testy wielokrotnego wyboru (Multiple Choice Questions, MCQ), testy wielokrotnej odpowiedzi (Multiple Response Questions, MRQ), testy wyboru Tak/Nie lub dopasowania odpowiedzi.
- Egzaminy są ukierunkowane na sprawdzenie wiedzy na poziomie wyższym niż sama znajomość zagadnień (poziom zrozumienia zagadnień, umiejętność analizy i syntezy informacji oraz rozwiązywania problemów).
- Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w ramach pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia odbywa się w oparciu o przygotowany przez studenta projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), projekt pielęgniarstwa wskazówek poszpitalnych dla pacjenta, jego rodziny lub opiekuna, analizę artykułu naukowego, znajomości wytycznych lub zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa.

- Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w kategorii umiejętności polega na bezpośredniej obserwacji studenta demonstrującego umiejętność w czasie obiektywnego standaryzowanego egzaminu klinicznego (Objective Structured Clinical Examination, OSCE).
- Egzamin dyplomowy obejmuje weryfikację osiągniętych efektów uczenia się objętych programem studiów i składa się z:
  - części praktycznej: Objective Structured Clinical Examination – OSCE;
  - części teoretycznej: testy wielokrotnego wyboru (Multiple Choice Questions, MCQ), testy wielokrotnej odpowiedzi (Multiple Response Questions, MRQ), testy wyboru Tak/Nie.

7. WYMIAR, ZASADY I FORMY ODBYWANIA PRAKTYK ZAWODOWYCH WRAZ Z LICZBĄ PUNKTÓW ECTS

Zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć-studia stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Anatomia	ćwiczenia	45 ĆW	1,5
Fizjologia	ćwiczenia	20 ĆW	1
Mikrobiologia i parazytologia	ćwiczenia	10 ĆW	0,5
Biochemia i biofizyka	ćwiczenia	5 ĆW	0,25
Farmakologia	ćwiczenia	15 ĆW	0,75
Radiologia	ćwiczenia	10 ĆW	0,75
Etyka zawodu pielęgniarki	ćwiczenia	16 ĆW	0,5
Psychologia	ćwiczenia	10 ĆW	0,5
Współpraca i komunikacja w zespole interdyscyplinarnym	ćwiczenia	15 ĆW	0,5
Badanie fizykalne w praktyce zawodowej pielęgniarki	ćwiczenia	45 ĆW	1,75
Dietetyka	ćwiczenia	5 ĆW	0,25
Podstawy pielęgniarstwa	ćwiczenia,	200 ĆW	7,5
	zajęcia	120 ZP	4
	praktyczne, praktyka zawodowa	120 PZ	4
Pielęgniarstwo w podstawowej opiece zdrowotnej	Zajęcia praktyczne,	80 ZP	3
	praktyka zawodowa	120 PZ	4
Promocja zdrowia	zajęcia praktyczne	20 ZP	1
Zasoby i system informacji w ochronie zdrowia	ćwiczenia	10 ĆW	0,5
Język migowy/ telemedycyna <i>*(przedmiot do wyboru)</i>	ćwiczenia	15 ĆW	0,5

Anestezjologia i pielęgniarstwo w zagrożeniu życia	zajęcia praktyczne,	80 ZP	3
	praktyka zawodowa	80 PZ	3
Chirurgia, blok operacyjny i pielęgniarstwo chirurgiczne	zajęcia praktyczne (w tym 40 godz. blok operacyjny),	120 ZP	4
	praktyka zawodowa (w tym 40 godz. blok operacyjny)	120 PZ	6
Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne	zajęcia praktyczne,	120 ZP	4
	praktyka zawodowa	120 PZ	4
Geriatryka i pielęgniarstwo geriatryczne	zajęcia praktyczne,	80 ZP	3
	praktyka zawodowa	80 PZ	3
Medycyna ratunkowa i pielęgniarstwo ratunkowe	zajęcia praktyczne,	40 ZP	2
	praktyka zawodowa	40 PZ	2
Neurologia i pielęgniarstwo neurologiczne	zajęcia praktyczne,	80 ZP	3
	praktyka zawodowa	80 PZ	3
Opieka paliatywna	zajęcia praktyczne,	40 ZP	2
	praktyka zawodowa	40 PZ	2
Pediatria i pielęgniarstwo pediatryczne	zajęcia praktyczne,	140 ZP	5
	praktyka zawodowa	140 PZ	5
Pielęgniarstwo w opiece długoterminowej	zajęcia praktyczne,	40 ZP	2
	praktyka zawodowa	40 PZ	2
Położnictwo, ginekologia i pielęgniarstwo położniczo - ginekologiczne	zajęcia praktyczne,	60 ZP	2
	praktyka zawodowa	60 PZ	2
Podstawy rehabilitacji	ćwiczenia	10 ĆW	0,25
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne	zajęcia praktyczne,	80 ZP	3
	praktyka	80 PZ	3

	zawodowa		
Praktyki zawodowe wybierane indywidualnie	praktyka zawodowa	80 PZ	3
Egzamin dyplomowy	część praktyczna	-	2,5
Razem:		2731	106,5

Efekty uczenia się z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych realizowane metodami symulacji medycznej w wymiarze 469 godzin, tj. 230 godzin ćwiczeń niskiej wierności oraz 239 godzin ćwiczeń i zajęć praktycznych wysokiej wierności, z uwzględnieniem 180 godzin zajęć wysokiej wierności przypadających na kształcenie praktyczne w ramach przedmiotów z dziedziny nauk specjalistycznej opieki pielęgniarskiej (D) oraz 45 godzin zajęć wysokiej wierności mieszczących się w naukach podstaw opieki pielęgniarskiej (grupa C). Ponadto w zakresie treści kształcenia mieszczących się w grupie nauk społecznych i humanizm w pielęgniarstwie (grupa B) realizowane są zajęcia w formie ćwiczeń prowadzonych metodą symulacji wysokiej wierności, w wymiarze 14 godzin, tj. 8 godzin z przedmiotu współpraca i komunikacja w zespole interdyscyplinarnym – II- 3 godziny i IV semestr – 5 godzin oraz 6 godzin z zakresu etyki zawodu pielęgniarki – VI semestr.

W ramach kształcenia w zakresie przedmiotu podstawy pielęgniarstwa 200 godzin jest realizowanych w formie ćwiczeń w pracowni umiejętności pielęgniarskich lub pracowni symulacji wysokiej wierności. Zajęcia w formie ćwiczeń są realizowane przed rozpoczęciem zajęć praktycznych z tego zakresu w warunkach naturalnych.

W zakresie przedmiotu badanie fizykalne, 45 godzin jest realizowanych w formie ćwiczeń: 30 godzin w pracowni umiejętności pielęgniarskich, 5 godzin w pracowni symulacji wysokiej wierności i 10 godzin w warunkach naturalnych.

Przedmiot etyka zawodu pielęgniarki, realizowany jest w wymiarze 47 godzin, w tym 16 godzin realizowanych w formie ćwiczeń.

Realizacja praktyk zawodowych (grupa zajęć F) jest poprzedzona realizacją zajęć praktycznych (grupa zajęć E) w warunkach klinicznych i zajęć w warunkach symulowanych w oparciu o scenariusze wysokiej wierności.

- Harmonogram kształcenia praktycznego w MCSM na studiach pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo (dla pełnego cyklu kształcenia 2025/2026) – w *załączeniu*;
- Regulamin praktycznej nauki zawodu wraz z planem i programem praktyk zawodowych - w *załączeniu*.

8. ZASADY PROWADZENIA PROCESU DYPLOMOWANIA

Studia kończą się egzaminem dyplomowym składającym się z części teoretycznej i praktycznej (Objective Structured Clinical Examination - OSCE), który obejmuje weryfikację osiągniętych efektów uczenia się objętych programem studiów.

Opis przebiegu egzaminu dyplomowego zawarty jest w *Regulaminie dyplomowania - studia pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo* – w *załączeniu*.

9. SUMARYCZNE WSKAŹNIKI CHARAKTERYZUJĄCE PROGRAM STUDIÓW

Studia pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo trwają 6 semestrów.

Studia mają profil praktyczny.

- a. Liczba godzin kształcenia wynosi **4800**, w tym 2500 godzin przypada na zajęcia teoretyczne, w tym 175 godzin realizowanych jest w formie seminariów, 581 godzin realizowanych jest w formie ćwiczeń, a 726 godzin to praca własna studenta. 120 godzin przypada na język angielski, 60 godzin na wychowanie fizyczne. Na praktyczną naukę zawodu składa 1100 godzin zajęć praktycznych i 1200 godzin na praktyki zawodowej.
- b. Liczba punktów ECTS (European Credit Transfer System) wynosi **181**, w tym 94 punktów przypisano zajęciom teoretycznym, w tym:
  - 20 punktów ECTS (500 godzin) przyporządkowano naukom przedklinicznym,
  - 15 punktów ECTS (380 godzin) przyporządkowano naukom społecznym i w zakresie humanizmu w pielęgniarstwie, w tym 5 punktów ECTS student musi uzyskać w ramach zajęć z języka angielskiego, które muszą obejmować terminologię specjalistyczną z zakresu pielęgniarstwa.
  - 24 punkty ECTS (640 godzin) przyporządkowano naukom w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej,
  - 34 punkty ECTS (900 godzin) przyporządkowano naukom w zakresie opieki specjalistycznej, włączając do tej liczby punktów 5 punktów ECTS za przygotowanie do egzaminu dyplomowego,
  - 1 punkt ECTS (20 godzin) przyporządkowano zajęciom dodatkowym (technologie informacyjne i sztuczna inteligencja) wprowadzonym przez Uczelnię.
- c. Zajęciom obejmującym praktyczną naukę zawodu prowadzoną w formie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych przypisano łącznie 87 punktów ECTS:
  - 41 punktów ECTS przyporządkowano zajęciom praktycznym,
  - 46 punktów przyporządkowano praktyce zawodowej.
- d. Łącznie w ramach zajęć związanych z **praktycznym przygotowaniem zawodowym**, czyli w zakresie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne (w tym zajęć laboratoryjnych i projektowych) student uzyskuje łącznie 106,5 punktów ECTS (2731 godzin).
- e. Łączna liczba godzin zajęć (godzin kontaktowych):
  - studia stacjonarne: 3792, w tym 60 godzin wychowania fizycznego, któremu nie przypisujemy punktów ECTS;
  - 979 godzin zajęć teoretycznych realizowanych jest zdalnie.
- f. Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia:
  - studia stacjonarne: 144,9 pkt ECTS;
- g. Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach kształcenia metodą e-learning wynosi 36,1 pkt ECTS, 19,9% ogólnej liczby punktów ECTS (zgodnie ze standardem - mniej niż 30 % ogólnej liczby punktów ECTS);
- h. Łączna liczba godzin pracy własnej studenta pod kierunkiem nauczyciela wynosi 726, czyli 24 pkt ECTS, w tym liczba godzin i liczba punktów ECTS przypadających na pracę własną studenta pod kierunkiem nauczyciela w grupie:
  - nauk przedklinicznych (A) wynosi 150, tj. 5,25 punktów ECTS,

- nauk społecznych i humanizmu w pielęgniarstwie (B) wynosi 114, tj. 4 punkty ECTS,
  - nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa (C) wynosi 192, tj. 6,5 pkt ECTS,
  - nauk w zakresie opieki specjalistycznej (D) wynosi 270, tj. 8 pkt ECTS,
- i. Język obcy dodatkowy jest przedmiotem nieobowiązkowym, któremu dodatkowo przyporządkowano 2 punkty ECTS.

II. DODATKOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE CHARAKTERYSTYKI PROGRAMU STUDIÓW

1. ZWIĄZEK KIERUNKU STUDIÓW ZE STRATEGIĄ ROZWOJU I MISJĄ UCZELNI

Misja PANS w Nysie

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie to nowoczesny ośrodek edukacyjny i naukowy, kształcący specjalistów wyposażonych w nowoczesną wiedzę i praktyczne umiejętności, przygotowanych do efektywnego działania na rynku pracy oraz aktywnego udziału w rozwoju gospodarczym i społecznym.

Uczelnia stawia na rozwój: oferty kształcenia, pracowników, infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz internacjonalizację.

Wpisuje się w akademicką tradycję Nysy i ukierunkowana jest na współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz samorządem terytorialnym.

Wizja Uczelni

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie to Uczelnia najlepiej przygotowująca do zawodu. Jest ośrodkiem stymulującym rozwój regionu. Współuczestniczy w procesie kształcenia ustawicznego.

Celami strategicznymi PANS w Nysie są:

- najwyższa jakość kształcenia,
- nowoczesne i efektywne zarządzanie Uczelnią,
- wiodąca rola Uczelni w rozwoju regionu.

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku *pielęgniarstwo* doskonale wpisują się w misję i strategię PANS w Nysie.

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie jest Uczelnią przygotowującą do zawodu, między innymi do zawodu pielęgniarki/pielęgniarza zgodnie z potrzebami regionu.

Program studiów pierwszego stopnia na kierunku *pielęgniarstwo* nawiązuje do misji Uczelni, będącej uczelnią zawodową w dużym stopniu kształcąca dla potrzeb regionu, ale nie zapominającą o wyzwaniach globalizacji. Prowadzenie kształcenia na kierunku *pielęgniarstwo* obrazuje szeroką działalność dydaktyczną i naukową kierunku skierowaną na problemy demograficzno-społeczne naszego regionu. Stale rozwijający się Szpital Powiatowy w Nysie oraz Specjalistyczny Szpital w Głuchołazach daje możliwość prowadzenia praktycznej nauki zawodu na kierunku *pielęgniarstwo*, a jednocześnie pozyskuje dobrze wykwalifikowaną kadrę pielęgniarską przygotowaną zgodnie z potrzebami rynku świadczeń zdrowotnych.

Prowadzone w PANS w Nysie od roku 2002 kształcenie na kierunku *pielęgniarstwo* na poziomie studiów licencjackich, uruchomienie w roku 2008 licencjackich studiów podyplomowych i rozpoczęcie kształcenia pielęgniarek posiadających już dyplom ukończenia

szkoły kształcącej w zawodzie pielęgniarki, a następnie w roku 2015/2016 wprowadzenie kształcenia na poziomie studiów drugiego stopnia na kierunku *pielęgniarstwo* w znacznym stopniu przyczyniło się do wzrostu liczby wykwalifikowanych pielęgniarek/pielęgniarzy w województwie opolskim i ościennych oraz miało znamieny, pozytywny wpływ na wzrost kompetencji zawodowych pielęgniarek/pielęgniarzy z obszaru naszego regionu i innych.

Dużym osiągnięciem jest rozwój nowoczesnej infrastruktury w postaci Monoprofilowego Centrum Symulacji Medycznej, w którym od 2022 roku prowadzone jest kształcenie praktyczne w oparciu o nowoczesne metody dydaktyczne i wykorzystanie nowych technologii cyfrowych.

Nauczyciele akademicy stale podnoszą swoje kwalifikacji zawodowe oraz dydaktyczne, co przyczynia się w znacznym stopniu do wzrostu jakości kształcenia na kierunku pielęgniarstwo i zwiększa atrakcyjność tego kierunku w regionie i poza regionem.

2. KONCEPCJA KSZTAŁCENIA I SYLWETKA ABSOLWENTA STUDIÓW PIERWSZEGO STOPNIA NA KIERUNKU PIELĘGNIARSTWO

Kształcenie na studiach pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo w PANS w Nysie trwa 6 semestrów, kończy się egzaminem dyplomowym i uzyskaniem tytułu licencjata pielęgniarstwa.

Dyplom licencjata pielęgniarstwa uzyskuje absolwent studiów pierwszego stopnia, który w zakresie wiedzy posiada: szczegółową wiedzę z zakresu pielęgniarstwa, ogólną wiedzę z zakresu innych nauk medycznych, znajomość regulacji prawnych, norm etycznych i deontologii odnoszących się do wykonywania zawodu pielęgniarki.

Pomimo niezwykłego postępu nauki i technologii, dotyczącej także diagnostyki i metod leczenia w medycynie, nic nie zastąpi bezpośredniego kontaktu pacjenta z życzliwymi mu ludźmi. Osoby, które mają zamiar opiekować się pacjentami prócz konieczności nabycia niezbędnej wiedzy i umiejętności powinny posiadać tradycyjne przymioty ważne dla opieki nad chorymi, takie jak zdolność empatii i współczucia, umiejętność wzbudzania zaufania.

Pielęgniarstwo od zarania dziejów łączy ściśle działalność praktyczną i teoretyczną. Podstawowe obszary zainteresowania domeny wiedzy dotyczącej pielęgniarstwa to: pojedyncza osoba, pacjent (jednostka), rodzina pacjenta oraz wiele innych wyodrębnionych grup społecznych.

Pielęgniarka/pielęgniarz - jako kompetentny profesjonalista musi podejmować decyzje dotyczące właściwego sposobu pielęgnowania chorego, jest odpowiedzialny nie tylko za realizację, ale i także za właściwą organizację opieki nad chorymi i jakość oferowanych i świadczonych usług. Pielęgniarka/pielęgniarz w systemie nowoczesnego kształcenia są przygotowani do wykonywania funkcji: opiekuńczo- pielęgnacyjnych, diagnostycznych, terapeutycznych, ratowniczych, rehabilitacyjnych, profilaktycznych, promujących zdrowie oraz wychowawczych.

Dostępne obecnie studia na kierunku *pielęgniarstwo* umożliwiają przekazywanie większej porcji wiedzy dotyczącej interakcji osobowej pielęgniarki z pacjentem i jego rodziną.

Współcześnie możliwe jest głębsze uwzględnianie możliwych stanów psychiki pacjenta. Współczesna pielęgniarka, czy też pielęgniarz, prócz umiejętności pielęgnowania ciała, rozwiązywania problemów zdrowotnych powinni nabyć wiedzę umożliwiającą skuteczne łagodzenie: lęku, przygnębienia, poczucia rozpaczy, braku nadziei i samotności.

Zbliżonym zagadnieniem jest problem psychologicznych i kulturowych uwarunkowań dobrego samopoczucia i zdrowia, a więc problem profilaktyki i promocji zdrowia. Rozpowszechnienie stanów frustracji, depresji, narkomanii i postaw kryminogennych oraz wyzwania stawiane naszej psychice przez wolnorynkowy rozwój mediów, tworzy także zapotrzebowanie na pracę dobrze wykształconych ludzi, którzy byłiby w stanie służyć poradami, tym razem, np. względem rodziców, dzieci, młodzieży na terenie różnych poradni, szkół i innych instytucji wychowawczych.

Uwzględnienie, wyżej opisanej realnej sytuacji ustanawia wytyczne do sposobu nauczania *pielęgniarstwa* tak, aby uwzględniać nie tylko ciało, ale i psychikę pacjenta.

Uczelnia motywuje i stwarza możliwość dalszego kształcenia. Absolwenci studiów pierwszego stopnia na kierunku *pielęgniarstwo* są bardzo dobrze przygotowani do podjęcia studiów drugiego stopnia lub/i kształcenia podyplomowego.

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

- 1) rozwój, budowę i funkcje organizmu człowieka w każdym okresie życia w warunkach prawidłowych i patologicznych;
- 2) uwarunkowania i mechanizmy funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego;
- 3) etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych;
- 4) funkcjonowanie systemów opieki zdrowotnej w Rzeczypospolitej Polskiej i wybranych państwach członkowskich Unii Europejskiej;
- 5) zasady promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych;
- 6) zadania, funkcje i uwarunkowania rozwoju zawodu pielęgniarki;
- 7) modele opieki pielęgniarskiej nad osobą zdrową, chorą, niepełnosprawną i umierającą;
- 8) etyczne, społeczne i prawne uwarunkowania wykonywania zawodu pielęgniarki.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

- 1) udzielać świadczeń w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób, w tym chorób nowotworowych;
- 2) rozpoznawać problemy zdrowotne i określać priorytety w opiece pielęgniarskiej;
- 3) organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarską nad osobą chorą, niepełnosprawną i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej;
- 4) udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych w zakresie określonym w przepisach prawa;
- 5) decydować o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;
- 6) współpracować z pacjentem, rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarskiej oraz prowadzonych działań edukacyjnych;
- 7) przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w celu postawienia diagnozy pielęgniarskiej oraz planowania, realizacji i ewaluacji interwencji pielęgniarskich;
- 8) przeprowadzić badanie kwalifikacyjne do szczepień ochronnych i wykonywać szczepienia ochronne określone w przepisach prawa, realizować obowiązujące procedury w sytuacji wystąpienia niepożądanego odczynu poszczepiennego (NOP) oraz prowadzić sprawozdawczość w zakresie szczepień ochronnych;

- 9) wykonać badanie elektrokardiograficzne (EKG) u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca oraz rozpoznać cechy elektrokardiograficzne stanów zagrożenia zdrowia i życia;
- 10) wykonać badanie spirometryczne i dokonać wstępnej oceny wyniku tego badania u pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia;
- 11) udzielać pierwszej pomocy i podejmować działania ratownicze w ramach resuscytacji krążeniowo-oddechowej;
- 12) usunąć szwy i pielęgnować ranę, w tym założyć i zmienić opatrunek;
- 13) przygotować i podać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarskim w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;
- 14) wystawiać recepty na leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego i wyroby medyczne niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich;
- 15) komunikować się z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem oraz z osobami wykonującymi inne zawody medyczne, wykorzystując różne metody i techniki komunikacji oraz przeprowadzać negocjacje w celu rozwiązywania problemów i konfliktów w zespole;
- 16) dokonywać analizy jakości opieki pielęgniarskiej i podejmować działania na rzecz jej poprawy;
- 17) organizować pracę własną i podległego personelu oraz współpracować w zespołach pielęgniarskich i zespołach interdyscyplinarnych;
- 18) stosować myślenie krytyczne w praktyce zawodowej pielęgniarki.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

- 1) kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;
- 2) przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;
- 3) samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;
- 4) ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
- 5) zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;
- 6) przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;
- 7) dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.

Zgodnie z Ustawą z dnia 15 lipca 2011 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (Dz. U. 2024 poz. 814)

Wykonywanie zawodu pielęgniarki polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych:

- 1) rozpoznawaniu warunków i potrzeb zdrowotnych pacjenta;
- 2) rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta;
- 3) planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem;

- 4) samodzielnym udzielaniu w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych oraz medycznych czynności ratunkowych;
- 5) realizacji zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji;
- 6) orzekaniu o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych;
- 7) edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia.

Pielęgniarka wykonuje zawód, z należytą starannością, zgodnie z zasadami etyki zawodowej, poszanowaniem praw pacjenta, dbałością o jego bezpieczeństwo, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej oraz pośrednictwo systemów teleinformatycznych lub systemów łączności.

Zasady wykonywania zawodu określone są zgodnie z celami/ ogólnymi efektami uczenia określonymi w programie studiów na kierunku pielęgniarstwo w PANS w Nysie.

Możliwość kontynuacji kształcenia absolwentów

Absolwent studiów I stopnia kierunku pielęgniarstwo może kontynuować kształcenie w ramach:

- studiów II stopnia
- kształcenia podyplomowego.

3. WARUNKI PROWADZENIA STUDIÓW I REALIZACJI KSZTAŁCENIA

a) NAUCZYCIELE AKADEMICKI PROWADZĄCY KSZTAŁCENIE

- 1) Kształcenie umożliwiające osiągnięcie efektów uczenia się w grupach zajęć A–D jest prowadzone przez nauczycieli akademickich posiadających kompetencje zawodowe lub naukowe oraz doświadczenie w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć lub inne osoby posiadające takie kompetencje i doświadczenie.
- 2) Kształcenie umożliwiające osiągnięcie efektów uczenia się w grupach zajęć B–D, w ramach zajęć obejmujących treści kształcenia z zakresu opieki pielęgniarstwiej i położniczej, jest prowadzone przez nauczycieli akademickich posiadających prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub zawodu położnej oraz co najmniej roczną praktykę zawodową w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć lub inne osoby posiadające takie kompetencje i taką praktykę.
- 3) Zajęcia praktyczne (grupa zajęć E) są prowadzone przez nauczycieli akademickich posiadających prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub zawodu położnej oraz co najmniej dwuletnią praktykę zawodową w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć lub inne osoby posiadające takie kompetencje i taką praktykę.
- 4) Praktyki zawodowe (grupa zajęć F) są realizowane pod kierunkiem osoby posiadającej prawo wykonywania zawodu pielęgniarki lub zawodu położnej, będącej pracownikiem podmiotu wykonującego działalność leczniczą oraz wykonującej zadania zawodowe w komórce organizacyjnej podmiotu, w której student odbywa praktykę zawodową, a nadzór nad realizacją praktyk zawodowych sprawuje opiekun praktyk z uczelni

b) INFRASTRUKTURA DYDAKTYCZNA

Proces kształcenia odbywa się z wykorzystaniem infrastruktury pozwalającej na osiągnięcie efektów uczenia się, w skład której wchodzi w szczególności pracownia umiejętności pielęgniarstwiej i pracownia symulacji wysokiej wierności.

Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe są prowadzone w oparciu o infrastrukturę uczelni lub infrastrukturę podmiotów wykonujących działalność leczniczą, z którymi uczelnia zawarła umowy lub porozumienia.

Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe są prowadzone w szczególności w:

- 1) oddziałach szpitalnych: internistycznych, geriatrycznych, chirurgicznych, pediatrycznych, neurologicznych, psychiatrycznych, intensywnej terapii, opieki paliatywnej, położniczo- noworodkowych, ginekologicznych i w szpitalnych oddziałach ratunkowych oraz w blokach operacyjnych;
- 2) gabinetach pielęgniarstwa podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarstwa środowiska nauczania i wychowania, w miejscu zamieszkania lub pobytu pacjenta oraz w punkcie szczepień;
- 3) zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych.

Załączniki:

- 1) *Harmonogram studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo;*
- 2) *Diagramy ECTS - studia pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo;*
- 3) *Harmonogram studiów pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo – e-learning;*
- 4) *Harmonogram kształcenia praktycznego w MCSM - studia pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo;*
- 5) *Regulamin praktycznej nauki zawodu studia pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo;*
- 6) *Regulamin dyplomowania - studia pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo;*
- 7) *Karty opisu modułu kształcenia - studia pierwszego stopnia na kierunku pielęgniarstwo.*